

Dato: 30/8 2022

Til:
Frederiksberg Kommune,
By, Byggeri og Ejendomme
Rådhuset,
2000 Frederiksberg

**Danmarks Naturfredningsforening Frederiksberg Afd. høringssvar til
"Grøn Omstilling, Debatoplæg Kommuneplan Temarevision."**

DN Frederiksberg har med stor interesse studeret Frederiksberg Kommunes "Grøn Omstilling" Debatoplæg Kommuneplan Tema revision. Debatoplægget har mange gode intentioner angående klimaproblematikken, men meget lidt angående biodiversitet og bynatur og fredede parker, som også er en vigtig forudsætning for en grøn fremtid på Frederiksberg. Derfor vil vort høringssvar hovedsageligt omhandle dette emne.

I forordet til den sidste kommuneplan skrev den daværende borgmester **"Samtidig er det et væsentligt afsæt at flere boliger ikke er et mål i sig selv."** Denne udmelding var nok den vigtigste ny målsætning i kommuneplanen. Frederiksbergs største problem er mangel på plads, kommunen er mange steder overbebygget og dette skaber alvorlige trængselsproblemer. Frederiksberg er et af de tættest bebyggede områder i Europa og vi kan ikke fortsætte den uhæmmede byfortætning, som har været kendetegnet for kommunens politik i de seneste år.

I debatoplægget til Grøn Omstilling er et af målene for udvikling af bynatur og biodiversitet, side 15: **"Områder der udpeget i Grønt Danmarkskort skal så vidt muligt friholdes for byggeri og anlæg."** Et mål vi fuldt kan støtte op om. Desværre har vi for nyligt igen set politikerne komme med ny planer, denne gang er det seniorboliger, som man vil placere på en ubebygget del af Solbjerg Parkkirkegård. Ligeledes har Frederiksberg Museerne søgt om at udvidelse af Cisternerne, med et stort bygningsanlæg, som vi racere store dele af Søndermarken. Fornylig har man også foreslået at lave en underjordisk parkeringskælder under Frederiksberg Runddel, byens ikoniske historiske plads og adgangsvejen til byens vigtigste grønne områder. De ovenfor anførte projekter er alle planlagt på arealer der er udpeget i Grønt Danmarkskort som naturområder eller spredningskorridorer. **Se Bilag 1.** Hvordan hænger det sammen med kommunens mål for udvikling af bynatur og biodiversitet? Vi føler at Frederiksberg Kommune bør stramme op på disse områder. Kommunens ekspertise bør måske styrkes, så natur og biodiversitet tages meget mere alvorligt i forbindelse med vore store fredede parker og større grønne åndehuller. I de kommende år får vi brug for mange flere rekreative arealer, som næsten er umulige at finde, derfor skal vore eksisterende grønne områder respekteres og ikke bruges til ny bebyggelse

Det glæder os kommunen har mere fokus på **Bynatur og Biodiversitet**, noget som vi gerne vil støtte op om. Vor vision er at Frederiksberg skal have meget mere vild natur. Det er ikke nok med grønne facader og tage. Vi skal overalt i byen have flere træer, nye større parkanlæg, grønne pletter, blomsterenge, hvor der er mulighed for det. I den forbindelse er det tankevækkende at læse om Frederiksberg Kommune i den for nylig offentliggjorte undersøgelse, **Naturkapital indekset**, hvor DN og forskere fra Aarhus Universitet har kortlagt naturværdien i alle Danmarks 98 kommuner. Det fremgår af undersøgelsen, se: <https://biodiversitet.nu/naturkapital> at Frederiksberg Kommune ligger i bunden på en 97

plads, med næst dårligste resultat. Det er skuffende, men vel ikke uventet, til umiddelbar sammenligning ligger København på en 27. plads.

Vores vigtigste vision at der gøres mere for at beskytte og udvide de fredede grønne arealer og kulturhistoriske værdier i kommunen.

Det vil indebære at man bør frede alle de resterende større grønne områder vi har tilbage og det bør være en selvfølge at kommende politikere respekterer disse områder, som er vigtige for kommunens borgere sundhed og biodiversiteten.

DN Frederiksberg har også bemærket at der er fokus på Slotsparkerne og deres omgivelser. I sidste kommuneplan benævnes arealerne "**Frederiksberg Bakke Byudviklingsområde**". Frederiksberg Have, Søndermarken og Solbjerg Parkkirkegård er efter vor mening ikke et byudviklingsområde. Her er de vigtigste natur- og rekreative områder og derfor bør området benævnes noget andet f.eks. **Frederiksberg Bakke Parkområde**. Vi er meget bekymrede over det pres der er på haverne på Frederiksberg Bakke og de nærliggende kirkegårde. Slotshaverne er fredet og udlagt som grønne kiler af regional betydning i Fingerplanen. Søndermarken er det eneste sted i kommunen med en smule vild natur med stor betydning for biodiversiteten i vor kommune. Vore naturområder er ikke reservearealer for aktiviteter og anlæg der ikke er plads til andre steder, desværre er dette allerede en realitet. I Søndermarken er der givet tilladelse til en **kommerciel klatrebane**, hvilket vi finder er meget kritisabelt. Ligeledes er vi bekymrede over at man i kommuneplanforslaget stadig har markeret en ny **Metrostation** placeret inde i Søndermarken, ved hjørnet af Roskildevej og Søndre Fasanvej. Ligeledes, som nævnt ovenfor, har **Cisterne sendt en dispensationsansøgning til Fredningsnævnet ang. et større byggeprojekt**, som vil rasere store dele af parken og omdanne en stor plæne foran slottet til et spejl bassin. Alt dette har Frederiksberg Kommune, som er tilsynsførende med de fredede arealer på Frederiksberg, ikke nogen betænkeligheder ved.

Vi har noteret at der i seneste tid har været meget focus på **Solbjerg Parkkirkegård**, der er et af de største grønne tilbageblevne områder i kommunen. Kirkegården er i kommuneplanen udlagt som kommende park. Sidste år udsendte kommunen en visionsplan for Solbjerg Parkkirkegård, som blev fremlagt på et borgermøde hvor den blev modtaget meget positivt, planen vil bevare kirkegården, både som park og kirkegård. Desværre har kommunen som nævnt ovenfor nu planer om at bebygge endnu en del af kirkegårdens areal ud til Søndre Fasanvej. Det er en fortsættelse af den politik kommunen har haft i adskillige år, at når man mangler område til bebyggelse, så udtager man bid for bid et stykke af kirkegården. Kirkegården er det vigtigste og største kommunalt ejede naturområde af stor kulturhistorisk og rekreativ værdi. Her er der et stort potentiale for at styrke biodiversiteten i fremtiden. Derfor bør kirkegården fredes. Ligeledes var det nærliggende at **Søndermarks Kirkegård** indgår i sådan en fredning, så man får udvidet den grønne kile i området. På den anden side af Frederiksberg Have ligger to områder som ligeledes burde indgå i de allerede eksisterende fredninger omkring Frederiksberg Have. Det drejer sig om **Frederiksberg Gamle Kirkegård** og **De Grønne Haver i Allegade**. Frederiksberg Alle er jo fornylig blevet fredet så det ville være nærliggende at fuldende beskyttelsen af de disse meget værdifulde grønne kulturmiljøer, som er Frederiksberg grønne hjerte. En vision kunne være at danne en ny grøn midterakse i byen. Fra Søndermarken, med vild natur, Frederiksberg Have og Parkkirkegårdene, som mere kultiverede anlæg, over et nyt bymæssigt, kulturelt anlæg bag Rådhuset videre over Solbjerg Plads og herfra videre til Frederiksberg Hospitals intime haverum.

Når **Frederiksberg Hospital** rykker ud fra sin nuværende placering, finder vi det vigtigt at områdets nuværende grønne struktur bevares. Her vil der være mulighed for at skabe nye offentlige tilgængelige parkanlæg og grønne åndehuller. Disse arealer har tidligere haft en vigtig socialt, biologisk og bymæssig betydning og det er vigtigt at bevare dette enestående særpræg. Der er mange muligheder for ny bebyggelse på hospitalsgrunden, men ny bygninger skal tilpasses områdets eksisterende bygnings masse. Det vil være katastrofalt, hvis man finder på at opføre højhuse på arealet.

Det er meget glædeligt at man i forbindelse med det nye byggeri på **Rolighedsvej Bycampus** vil anlægge en ny park ud til den grønne sti. Desværre er den kommende parks areal ikke særligt stort, men kunne være starten på en stor ny grøn oase, som kunne aflaste Landbohøj-skolens Have og blive en ny attraktion på Frederiksberg. Vest for Lokalplanområdet ligger et område som på nuværende tidspunkt anvendes af Københavns Universitet. Her ligger også det fredede historiske landsted **Rolighed**, og omkring bygningerne og ud til Åboulevarden ligger der store værdifulde grønne arealer med et vådområde. Vor vision er at dette areal på sigt udlægges til en park, der kan forbindes med Den Grønne Sti og den kommende park ved Rolighedsvej Bycampus. Derfor er det vigtigt at Frederiksberg Kommune, når denne grund kommer i spil, griber den historiske chance og sørger for at bevare den sidste rest af det engang landlige Frederiksberg.

Luftforureningen i storbyen er et stort problem både med hensyn til Klimaproblematikken, men mest alvorlig for borgernes sundhed. Det er derfor godt at Frederiksberg Kommune har sendt en henvendelse til Regering og Folketing, hvor der opfordres til en fælles indsats og ny lovgivning nationalt på dette område. Men det er uforståeligt at der ikke i det foreliggende forslag lægges op til helt at forbyde brændeovne på Frederiksberg. Det burde ikke være nødvendigt i en tætbebygget storby at fyre med fast brændsel. I dag er der andre muligheder for sunde og klimaneutrale opvarmnings måder.

Vejtrafikkens støjbelastning og forurening er også et væsentligt problem i denne forbindelse, derfor vil kommunen igangsætte ny initiativer bl.a. med miljøzoner og en grøn transport strategi, hvilket vi kun kan støtte. Men på dette område vil det kun nytte, hvis man får nedsat den gennemkørende trafik.

Frederiksberg er afhængig af at indvinde **vand** fra egen undergrund, derfor er det meget vigtigt at beskytte grundvandet. De planlagte nye **metrolinjer** og **underjordiske parkeringsanlæg** med hertil hørende grundvandssænkninger, kan være en trussel for vort grundvand, hvis forurenende stoffer fra disse siver ned til grundvandet. Derfor bør sådanne anlæg ikke anlægges hvis der mulighed for at de vil være til fare for grundvandet. Ligeledes er vi bekymrede over at stort set alle udendørs boldbaner i kommunen, nu er dækket med **kunstgræs**. Overfladevand fra disse belægninger kan udlede skadelige stoffer, som kan ned sive til grundvandet. Derfor er det vigtigt, at man snarest finder en anden bæredygtig belægning som ikke belaster miljøet. På disse udendørs sportsanlæg med kunststof belægninger er biodiversiteten truet, da de forringer levevilkårene for dyr og fugle.

Skybrudsvand og Klimatilpasning er emner som fylder meget i planforslaget. Skybrudssikringen er nødvendig, men det er helt afgørende, at den gennemføres, så den ikke ødelægger væsentlige kvaliteter i byen. Derfor skal der findes løsninger, som ikke ødelægger miljøet omkring Københavns Søer, især **St. Jørgens Sø**, som har været i spil i den forbindelse. Hvis **Bispeengbuen** fjernes og man åbner **Ladegårdsåen** vil det kunne være et godt alternativ, der både kan løse at håndtere skybrudsvand og samtidig styrke bynaturen og biodiversiteten i denne del af storbyen.

Niels Hartung Nielsen,
Danmarks Naturfredningsforening,
Frederiksberg Afdeling.

Bilag 1.

